

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Kosmonosy, Podzámecká 1

Podzámecká 1 293 06 Kosmonosy

Identifikátor školy: 600 049 311

Termín konání komplexní inspekce: 14. - 20. únor 2002

Čj.	036 27/2002 - 2453
Signatura	kc4cv105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kosmonosy je zálohovou organizací, jejímž zřizovatelem je Město Kosmonosy. V době konání inspekce bylo ve škole zapsáno 398 žáků v 18 třídách a pracovalo zde 27 pedagogických pracovníků. Ve škole se vyučuje dle MŠMT ČR schváleného vzdělávacího programu Základní škola (čj.: 16 847/96 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR pod čj.: 25 018/98-22). Součástí školy je pouze školní družina.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Týdenní hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu, také členění českého jazyka na jednotlivé části je v souladu s požadavky vzdělávacího programu. V dlouhodobém plánování byly zjištěny nedostatky vyplývající z faktu, že se vyučující více řídí obsahem učebnic než osnovami. V loňském školním roce bylo např. na 2. stupni v 8. ročníku zařazeno učivo *přechodník přítomný a minulý*, na 1. stupni nerespektovali vyučující úpravy a doplňky vzdělávacího programu zařazením učiva *druhy a skloňování číslovek základních a stupňování přídavných jmen*. Toto učivo bylo přesunuto do vyššího ročníku. Příprava na jednotlivé hodiny byla promyšlená po věcné stránce, méně z hlediska metodického, citelně slabá místa byla zaznamenána v přípravě pomůcek, zvláště audiovizuálních. *Plánování a příprava měly průměrnou úroveň.*

Personální podmínky jsou velmi dobré. Pouze v jedné páté třídě je výuka zabezpečována učitelkou se středoškolským vzděláním. Materiální podmínky jsou standardní, srovnatelné s ostatními školami, vyučujícími méně využívané. Např. ani v jedné ze sledovaných dvanácti hodin nebyla použita audiovizuální technika, na 2. stupni pouze jedna vyučující využívá výukové vzdělávací programy na počítačích. Efektivní práce dětí s počítačem umístěným v učebně byla také zaznamenána v jedné třídě 1. stupně. Psychohygienické zásady nebyly porušovány. Zvláště v nižších třídách na 1. stupni vyučující dbali na správné držení těla, zařazovali relaxační pohybové aktivity, často střídali formy práce. Rezervy v zařazování soutěží, zadávání zajímavých úkolů vzhledem k narušení určité jednotvárnosti a monotónnosti byly zjištěny v 5. a 6. ročníku. *Podmínky výuky byly celkově průměrné.*

V organizaci, metodách a formách práce převládá klasický styl s převahou frontální práce, jediným aktivizujícím prvkem byl obvykle řízený rozhovor. Pouze ve velmi dobrých hodinách na prvním i druhém stupni byl zaznamenán činnostní styl výuky, probíhal nácvik a následná aplikace vědomostí, byly vyžadovány delší ústní projevy žáků. Vyučující pro žáky připravovali funkční pracovní listy. V průměrných hodinách vyučující jen v dílčích částech zařazovali skupinovou práci, velmi málo samostatnou práci, v omezené míře byla funkčně využita informativní literatura (slovníky, encyklopedie). V 6. ročníku byly rezervy v systematickém utvrzování učiva. Vzhledem k tomu, že zhruba v polovině sledovaných hodin převažovala dominantní verbální i činnostní role vyučujících, pouze v částech hodin byl zařazován činnostní způsob práce *vykazovala oblast organizace, metod a forem negativa a pozitiva v rovnováze.*

Úvodní motivace a účelná motivace k jednotlivým úkolům byly pravidelně zařazovány na prvním stupni, zvláště v nižších ročnících. Zde také převažovalo pozitivní hodnocení, byla dáвана možnost nápravy, bylo respektováno individuální tempo. V 6. ročníku zcela chyběla motivace. V dalších ročnících vstupní motivaci nahradilo seznámení s programem hodiny. Ve sledovaných hodinách převažovalo pozitivní hodnocení a spíše povzbuzování žáků k plnění úkolů. Zápisy v žákovských knížkách dokladují podstatně vyšší míru známek z mluvnice než ze

slohu či literární výchovy. Někteří vyučující užívají chybně klasifikaci s minusy. Sporadicky byla zaznamenána vnitřní diferenciaci, pouze v jedné hodině byl žákům se specifickou vývojovou poruchou učením zadán kvalitativně odlišný úkol. *Také rozsah a účelnost motivace a hodnocení vykazovaly pozitiva a negativa v rovnováze.*

Interakce učitel – žák byla spíše bezproblémová, v žádné třídě nebyli žáci stresováni. I když osobnostní a profesionální předpoklady jednotlivých učitelů byly rozdílné, atmosféra v hodinách byla až na výjimky pozitivní. *Oblast komunikace a interakce byla na velmi dobré úrovni.*

Úroveň kvality vzdělávání v českém jazyce byla na prvním i druhém stupni hodnocena jako průměrná.

Anglický jazyk

Anglickému jazyku se vyučuje ve všech ročnících počínaje čtvrtým. Kroužek anglického jazyka je určený dětem prvních tří ročníků, někteří nejstarší žáci navštěvují v rámci volitelných předmětů i konverzaci v anglickém jazyce. Časová dotace odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu, časově-tematické plány vyučujících jsou v souladu s osnovami. Zárukou kontinuální výuky jsou i používané jednotné řady učebnic. Samostatná předmětová komise cizích jazyků vznikla k 1. září 2001. Příprava učitelek na vyučování byla promyšlená a zodpovědná. *Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.*

Ze tří učitelek jedna splňuje požadavek pedagogické způsobilosti, zbývající dvě mají středoškolské vzdělání. Kvalitu výuky tento fakt nijak neovlivnil. Všechny učitelky studují anglický jazyk v různých kurzech.

Většina sledovaných hodin proběhla v kmenových učebnách. Odborná pracovna pro výuku anglického jazyka působí esteticky, svým vybavením však neodpovídá nárokům na tento typ učebny - chybí v ní především stabilně umístěná audiovizuální technika (magnetofon, zpětný projektor, videorekordér) či počítač. Počítačová pracovna nebyla v průběhu inspekce k výuce předmětu využita; výjimkou byla individuální práce učitelky se žákem se specifickými poruchami učení po vyučování. Z audiovizuálních pomůcek byl používán pouze magnetofon (ve čtyřech hodinách), jinak se pracovalo převážně se standardními pomůckami jako jsou učebnice, sešity, barevné křídly apod. Použití slovníků bylo zaznamenáno jen jednou (v malé míře), práce s cizojazyčnými časopisy nikoli. *Materiální podmínky jsou průměrné.*

Rozvrh hodin ve všech třídách odpovídá psychohygienickým požadavkům. Učebny byly větrány, relaxační činnost (zpěv apod.) se vyskytovala. V některých hodinách na 1. stupni bylo tolerováno nesprávné držení těla dětí při psaní. *Psychohygienické podmínky byly velmi dobré.*

Všech osm zhlédnutých hodin bylo připravených. Střídání metod a forem práce vedlo k pestrosti některých hodin, resp. jejich stavby. Většinou však převažoval frontální způsob výuky, chyběl i častější individuální přístup k žákům (jak talentovaným, tak prospěchově slabším) či skupinová práce, což efektivitu výuky snižovalo. *Organizace, formy a metody výuky měly negativa a pozitiva téměř v rovnováze.*

Učitelky motivovaly žáky především častou pochvalou, klasifikace známkou se objevila řidčeji. Frekvence známek - průměrně kolem deseti za pololetí - však svědčí o dostatečném množství podkladů ke klasifikaci. Žáci se specifickými poruchami učení jsou v hodnocení zohledňováni, práce s nimi v průběhu výuky však byla málo zřetelná. Vstupní motivace, tj. sdělení cíle hodiny a záměrů, byla vždy použita; závěrečné zhodnocení práce buď chybělo, převážně z časových důvodů, nebo bylo jen stručné. Motivačních činitelů, jako je např. partnerský styk se zahraniční školou, se využívá v bohaté míře - kontakt se školou v SRN je častý. *Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň.*

Dovednost a schopnost komunikovat a plynule hovořit v rámci běžných situací zvládá zatím málo žáků. Kvalitativně vyšší úroveň měla komunikace dětí, které prošly tříletou výukou v kroužku anglického jazyka. Je třeba pozitivně hodnotit snahu vyučujících komunikovat s žáky v cizím jazyce. *Interakce a komunikace byly průměrné.*

Výuka anglického jazyka byla hodnocena průměrně.

Německý jazyk

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva je v souladu s učebními osnovami schváleného učebního programu. Stanovené výukové cíle byly převážně vhodné a přiměřené. Pro 7. a 9. ročník jsou velmi kvalitně zpracovány časové a tematické plány. *Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.*

Německý jazyk vyučují tři vyučující, z nichž dvě splňují podmínky pedagogické způsobilosti. Ani jedna však není způsobilá odborně. Touto skutečností byla negativně ovlivněna výuka především ve 4. ročníku, zatímco v 7. a 9. ročníku měla úroveň vynikající. Výuka byla sledována u dvou učitelek. Třetí vyučující byla po celou dobu inspekce nepřítomna pro nemoc.

Učebna, ve které probíhaly sledované hodiny, je zařízena jako odborná pracovna vybavená didaktickou technikou, slovníky, mapovým materiálem, mluvnickými přehledy a řadou dalších pomůcek. Žáci též využívali pracovní výpočetní techniky, kde pracovali s programem pro německý jazyk. *Materiální podmínky měly vynikající úroveň.*

Psychohygienické podmínky byly dodržovány, členění a tempo výuky bylo převážně přiměřené věku žáků. Učebny byly podnětné a esteticky upraveny. Zařazení předmětu do rozvrhu hodin bylo vhodné. *Psychohygienické podmínky byly velmi dobré.*

Učitelky vedly hodiny německy, byla vytvořena cizojazyčná atmosféra. V 7. a 9. ročníku používala učitelka řadu rozmanitých metod, velmi účinné formy společné práce, skupinovou práci, využívala účinně didaktickou techniku. Na základě kontroly žákovských knížek a sešitů lze konstatovat, že jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení. Probíraná látka byla vždy důkladně procvičována. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Ve 4. ročníku převládá frontální způsob výuky, vyučovací čas byl efektivně využit jen částečně. *Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.*

Vstupní motivace byla navozována řešením aktuálních situací. Pochopení učiva bylo ověřováno v průběhu i v závěru hodin. Zpětná vazba a analýza chyb byly velmi důsledně uplatňovány především v ústním projevu. V kontrole písemných projevů žáků jsou ještě rezervy. Ve sledovaných hodinách byla často používána pochvala, zvláště u žáků se specifickými poruchami učení. Byly respektovány individuální dispozice žáků. Opakování bylo zaměřeno na aplikaci učiva a pochopení vztahů a souvislostí. V závěru hodin několika hodin bylo provedeno velmi zdařile hodnocení výkonu žáků. *Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň.*

Dohodnutá pravidla jednání jsou akceptována a respektována. Učitelky pozitivně ovlivňovaly psychosociální podmínky výuky. Byly patrné projevy pozitivních vztahů mezi vyučujícími a žáky a mezi žáky navzájem. Verbální a neverbální komunikace učitelky v 7. a v 9. ročníku byla příkladná, v projevech vyučující 4. ročníku byly drobné nedostatky. Ve všech sledovaných hodinách projevovali žáci pozitivní vztah k předmětu. *Interakce a komunikace byly též velmi dobré.*

Výuka německého jazyka byla na velmi dobré úrovni.

Blok společenskovedních předmětů (dějepis, občanská výchova, vlastivěda)

Časová dotace i členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídaly učebnímu plánu, porušení

osnov nebylo zaznamenáno. Kontinuita výuky je zajištěna časově-tematickými plány vyučujících a metodickými orgány; v případě občanské výchovy i faktem, že předmětu vyučuje jedna učitelka. Všechny učitelky byly na výuku připraveny. *Plánování a příprava měly nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.*

Všichni vyučující uvedených předmětů jsou k výuce odborně a pedagogicky způsobilí.

Dějepis se vyučuje ve standardně zařízené odborné pracovně; občanská výchova nemá svou pracovnu. Kmenové učebny, v nichž probíhá výuka vlastivědy, působily esteticky. V tomto předmětu bylo vyučování nejnázornější - ve zhlédnutých hodinách (všechny tří se zeměpisnou tematikou) se pracovalo s množstvím didaktických pomůcek (především mapami a atlasy), v jedné hodině byl použit zpětný projektor. *Celkově jsou materiální podmínky výuky průměrné.*

V hodnocení psychohygienických podmínek převládala pozitiva - ve většině hodin bylo větráno, světelné podmínky vyhovovaly, rovněž relaxace byla zřetelná. Zařazení hodin do rozvrhu neodporuje zásadám, jimiž se jeho sestavování řídí. *Psychohygienické podmínky výuky měly velmi dobrou úroveň.*

V použitých formách a metodách zaujala především hodina dějepisu v 8. ročníku snahou po netradičním pojetí, jež preferovalo fantazii žáků a jejich vypravěčské dovednosti. Ve většině hodin převládala snaha po problémovém vyučování a aktivní komunikaci žáků. Záporům byl malý podíl žáků na tvorbě zápisu v závěru hodiny. Referáty žáků 4. ročníku, které vznikly mj. samostatným vyhledáváním informací z internetu, nesplnily očekávání pro přílišnou podrobnost a malou srozumitelnost. *Organizace, formy a metody byly velmi dobré.*

Úvod většiny hodin se vyznačoval vstupní motivací, závěrečné zhodnocení práce (s výjimkou dějepisu) buď zcela chybělo, nebo bylo vzhledem k časové tísní velmi stručné. Ve dvou hodinách dějepisu a jedné hodině vlastivědy byly klasifikovány jak individuální ústní výkony, tak samostatná skupinová práce (vše bylo zdůvodněné), jinak se hodnotilo verbálně, pochvalou. Hodnocení práce žáky samotnými se neobjevilo. *Motivace a hodnocení měly negativa a pozitiva téměř v rovnováze.*

Vztah mezi žáky a učiteli byl přátelský. Prostor pro vyjádření vlastního názoru byl dostatečný (např. permanentní dialog v jedné hodině občanské výchovy); mnohdy nevhodně položená otázka ale nedávala žákům možnost k delší a souvislejší komunikaci. Komunikativní dovednosti žáků měly, zejména ve 4. ročníku, dobrou úroveň. Nespisovná mluva žáků nebyla tolerována, verbální komunikace učitelek měla dobrou úroveň. *Interakce a komunikace měly nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.*

Celkově měla výuka tří společenskovědních předmětů velmi dobrou úroveň.

Matematika

Matematika je vyučována v týdenních hodinových dotacích, které odpovídají schválenému vzdělávacímu programu, na druhém stupni je v osmém a devátém ročníku výuka posílena o jednu hodinu týdně. Žádný z realizovaných volitelných předmětů nemá přímou vazbu na výuku matematiky. Vedení školy požaduje od vyučujících tematické plány a spolupráci při zajišťování návaznosti výuky jednotlivých ročníků a plnění učebních osnov. Kvalita těchto plánů je však rozdílná, některé obsahují učivo náležející dle platných učebních osnov do vyšších ročníků (plány pro 3. a 5. ročník). To a přílišná vazba na používané učebnice se také projevilo v porušení učebních osnov ve školním roce 2000/2001 i 2001/2002. K probírání látky náležející do vyšších ročníků došlo ve 3., 4. a 5. třídách. Výukové cíle jednotlivých hodin byly stanoveny většinou reálně, u značné části hodin byly problémy s časovým zvládnutím, nezbyval prostor pro strukturovaný závěr vyučovací jednotky. Pečlivě byla připravena výuka po

obsahové stránce, názorné pomůcky byly použity poměrně málo. Ve sledovaných hodinách nebyla vůbec využita didaktická technika, počítačová technika pouze v jedné z dvanácti hospitovaných hodin. *V plánování a přípravě byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze.*

Personálně je výuka dobře zajištěna, pouze v jedné třídě 1. stupně vyučuje matematiku učitelka bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost neovlivnila kvalitu výuky, která probíhá v kmenových třídách. Specifické vybavení pro matematiku je na různé úrovni, v některých případech jakékoli pomůcky chybí. Celková podnětnost prostředí, dodržování pořádku a psychohygienických zásad byly vyšší na 1. stupni. Vybavení školy učebnicemi a pracovními sešity je na běžné úrovni. Spíše než v nedostatku didaktické techniky je problém v jejím efektivním využití. Dobré počítačové vybavení včetně výukových programů je podle vedených záznamů využíváno pouze některými učiteli. *Podmínky výuky byly celkově na průměrné úrovni.*

Téměř v polovině sledovaných hodin bylo organizováno činnostní učení, podíl samostatné práce žáků byl vysoký, v neefektivnějších hodinách byly uplatněny aktivní metody. Druhá polovina hospitovaných hodin se vyznačovala rutinní frontální výukou s velkou vazbou na používané učebnice, s vysokým podílem aktivit učitele. Převládalo zde předávání hotových schémat a postupů nad heuristickými a induktivními postupy. Práce s chybou byla ojedinělá. Žáci projevovali poměrně dobré pracovní návyky, méně byly využity alternativní postupy v řešení úloh. Učitelé si ověřovali míru pochopení látky dotazy, většinou se spokojili s odpovědí jediného žáka. Efektivita využití vyučovacího času byla snižována většinou jednotným tempem práce, které určoval učitel, při případné samostatné práci navíc chyběla aktivní a okamžitá zpětná vazba (výjimku tvořilo využití výukového programu na počítačích). Ohledy na žáky s různými stupni oslabení byly pouze ve formě individuálního přístupu učitele při samostatné práci třídy. Příprava potřebných dovedností pro vyvozování nové látky byla málo zřetelná, systematické spirálové opakování základních matematických dovedností a znalostí žádný z učitelů neorganizoval. Pestřejší metody a vyšší podíl samostatné práce žáků byly zřetelnější ve výuce na prvním stupni. *Organizace, formy a metody výuky byly celkově průměrné.*

Motivace většinou vázaná na používané metody práce a hodnocení byla účinnější na prvním stupni (kooperativní a soutěživé formy, pestrost oproti monotematicnosti a monotónnosti, dílčí hodnotící stupně apod.). Menší názornost některých hodin měla opačné účinky. V hodnocení převažuje pozitivní přístup, časté je povzbuzení a pochvala. Část pedagogů používá i v informování rodičů prostřednictvím žákovské knížky klasifikace s minusy. *Motivace a hodnocení měly průměrnou úroveň.*

Všichni učitelé prosazují otevřenou komunikaci se žáky, většinou rušná pracovní atmosféra nebyla za hranicí kontraproduktivní nekázně. Žáci respektovali autoritu, akceptovali dohodnutá pravidla. Poměrně málo byli žáci vedeni k souvislejšímu vyjadřování, většinou postačí jednoslovná odpověď. Z důvodu urychlení postupu učitel často shrnuje, zobecňuje, hodnotí a opakuje závěry za žáky. Také záznamy do sešitů jsou většinou identické se zápisem na tabuli, pro kontrolu písemností žáků až na výjimky nebyla stanovena pravidla, často jsou sešity pouze „vidovány“. *V komunikaci a interakci byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze.*

Vzdělávání v matematice mělo průměrnou úroveň. Pestřejší a efektivnější metody byly organizovány na prvním stupni.

Blok přírodovědných předmětů (prvouka, přírodověda, přírodopis, fyzika, chemie)

Hodinové dotace přidělila ředitelka v souladu s učebním plánem. Časově-tematické plány vyučujících mají různou úroveň (nejlepší pro přírodopis a chemii). Látka probíraná ve

sledovaných hodinách byla v souladu s učebními osnovami. Kontrolou třídních knih ze školního roku 2000/2001 však byly zjištěny výrazné nedostatky v plánování učiva přírodopisu ve třídě VII. B, fyziky v 6., 7. a v 8. ročníku a přírodovědy ve 4. a v 5. ročníku. Aktuální příprava vyučujících měla ve většině hospitovaných hodin velmi dobrou úroveň. *Celkově je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena průměrně.*

Hospitace byly provedeny v osmi hodinách. Šest vyučujících má předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost, jeden vyučující má k výuce sledovaných předmětů způsobilost pouze pedagogickou.

Výuka prvouky a přírodovědy probíhala v kmenových třídách prvního stupně. Část výzdoby těchto tříd velmi úzce s výukou jmenovaných předmětů souvisela a vhodně ji doplňovala. Naproti tomu je výzdoba třídy, určené na druhém stupni k výuce fyziky a chemie, velmi skromná. V lavicích i na pracovním místě učitele zcela chybějí rozvody vody, elektřiny a plynu, umožňující provádět pokusy. Nezbytné demonstrační pomůcky, stejně jako v hodinách přírodopisu, vyučující přenášejí z kabinetů. Žáci měli k dispozici, kromě učebnic, další pomůcky pouze v jedné hodině laboratorních prací ve fyzice a ve zmíněných hodinách prvouky a přírodovědy. Didaktickou ani výpočetní techniku vyučující ve sledovaných hodinách nepoužívali. Základní technicko-hygienické podmínky ve třídách vyhovovaly příslušné vyhlášce ministerstva zdravotnictví. *Materiální podmínky výuky jsou celkově průměrné.*

Ke společným pozitivním zjištěním v oblasti psychohygienických podmínek výuky patří především fakt, že se vyučujícím podařilo vytvořit ve většině tříd důvěryhodné prostředí, vhodnou pracovní atmosféru a psychické klima. Dílčí negativa spočívala v malém důrazu na objasnění využití učiva v praxi či v dalším studiu, v chybějící diferenciaci nároků na žáky, v málo efektivní zpětné vazbě spojené se stručným hodnocením a odměněním pokud možno všech žáků ihned po dokončení úkolu. Další rozdíly mezi vyučujícími byly především v pojetí činnostního vyučování jako jednoho ze základních požadavků úspěšného učení. Ve vynikající a ve velmi dobrých hodinách se všem žákům dostávalo množství podnětů k rozvoji samostatného myšlení (např. vyžadováním zdůvodnění sledovaného jevu, jeho samostatné „objevování“, vyhledáváním vzájemných vztahů a souvislostí, hledáním alternativního řešení), rozhodování, tvořivosti a zdravého sebevědomí. Společným znakem průměrných a pouze vyhovujících hodin byla především převaha práce vyučujících, kdy žáci byli postaveni do role pasivních pozorovatelů a příjemců již hotových informací. *Celkové psychohygienické podmínky výuky byly ve sledovaných hodinách průměrné.*

Cílem většiny hodin bylo opakování, procvičování a rozšiřování učiva probraného v předcházejících ročnících či hodinách. Z vyučovacích metod převládaly řízený rozhovor se žáky v několika hodinách doplňovaný demonstračními pokusy učitele a zcela výjimečně i pokusy a pozorováním prováděnými samotnými žáky. V třídních knihách z minulého školního roku není doloženo konání doporučených laboratorních prací zejména v hodinách fyziky a přírodopisu. Vycházky do přírody spojené s pozorováním na 1. stupni dokladovány jsou. Ve výroční zprávě o činnosti školy ve školním roce 2000/2001 uvádí ředitelka blíže nespecifikované exkurze žáků 7. až 9. ročníku zaměřené na doplnění učiva. Organizace výuky měla převážně frontální charakter s různou mírou aktivity žáků. Skupinovou práci použili vyučující ve čtyřech hodinách, přičemž ve dvou z nich tato forma výuky zcela evidentně nesplnila didaktický záměr vyučujících. *Metody a formy výuky měly lepší úroveň v hodinách sledovaných na prvním stupni, celkově byly průměrné.*

K motivaci žáků v úvodní části hodin vyučující používali oznámení programu výuky, méně často jejího cíle. K dalším motivačním činitelům, kromě těch, které byly uvedeny výše (viz psychohygienické podmínky), patřily na prvním stupni didaktické hry, ve vyšších ročnících částečné hodnocení aktivity žáků během vyučování. Samozřejmostí byla ve všech třídách

průběžná pochvala. K hodnocení žáků klasifikací nedocházelo. K hodnocení vlastní práce nebyli žáci v hospitovaných hodinách vedeni. Pouze ojediněle se objevovalo neformální celkové hodnocení práce třídy v závěru vyučování. *Motivování a hodnocení žáků byly průměrné.*

Úroveň komunikativních dovedností žáků byla ovlivněna jednak stylizací otázky samotnými vyučujícími, jednak různou mírou požadavků vyučujících na formální i obsahovou stránku odpovědí. Pouze ojediněle měli žáci příležitost obhájit a vysvětlit své stanovisko k danému problému formou delšího slovního projevu. Většinou se jednalo o odpovědi jedním slovem nebo velmi krátkou, chybně stylizovanou větou. V oblasti interakcí byla naopak zjištěna četná pozitiva. Žáci mají ke svým učitelům důvěru, nebojí se přiznat chybu, dodržují stanovená pravidla chování; ke vzájemné spolupráci měli příležitost v polovině sledovaných hodin. Všichni vyučující měli k žákům velmi pěkný vztah, byli tolerantní k jejich chybám, trpěliví, taktní v jednání, poskytovali příklad ve společenském vystupování. Jejich verbální i neverbální komunikace byla velmi dobrá. *Komunikativní dovednosti žáků byly průměrné, vztahy mezi účastníky výchovně-vzdělávacího procesu velmi dobré.*

Celková úroveň výuky uvedených předmětů byla ve sledovaných hodinách průměrná.

Hudební výchova

Týdenní hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu. Je rozšířena nepovinným sborovým zpěvem organizovaným pro žáky 1. až 9. ročníku. Kontinuita výuky je zabezpečována tematickými plány. Ty mají vesměs velmi dobrou úroveň. Příprava na jednotlivé hodiny byla promyšlená, všichni vyučující dostatečně využívali pomůcky. *Plánování a příprava byly na velmi dobré úrovni.*

Materiální podmínky výuky byly standardní. Všechny učitelky v dostatečné míře a funkčně využívaly hudební nástroje (klavír, kytara, flétna), orffovské nástroje, audiotechniku. V 8. a 9. ročníku zabezpečuje předmět vyučující se středoškolským vzděláním. Úroveň výuky však nebyla touto skutečností negativně ovlivněna. V některých hodinách byly zaznamenány nedostatky v oblasti hlasové psychohygieny, a to absencí dechových cvičení a postupného rozezpívání a zatěžování hlasu. *Podmínky byly celkově hodnoceny průměrně.*

V organizaci vyučování byly znatelné rozdíly dané osobnostními předpoklady vyučujících. Hodnocení zvolených forem a metod práce se pohybovalo ve škále vynikající, velmi dobré až podprůměrné. Efektivní hodiny se vyznačovaly převažujícím činnostním stylem, aktivitou žáků, pozitivním vztahem k předmětu. Žáci prokazovali velmi dobré praktické dovednosti i teoretické znalosti. Rezervy byly v zařazování intonačních a rytmických cvičení. Některé hodiny byly ovlivněny tím, že vyučující neuměl svým stylem a organizací práce žáky zaujmout a zapojit. Tyto hodiny patřily k méně efektivním. *Metody, formy a organizace měly průměrnou úroveň.*

Motivaci a hodnocení a stejně tak interakci a komunikaci ovlivňovali vyučující svým příkladem a přístupem. Byly zaznamenány efektivní hodiny, v kterých převažovala spolupráce, příjemná atmosféra a radost. Vedle toho však byly hodiny, kdy vyučující musela řešit nevhodné chování žáků a neuměla je přimět k dodržování pravidel jednání. *Také v těchto oblastech byla shledána výrazná pozitiva i výrazná negativa téměř v rovnováze.*

Kvalita výuky hudební výchovy měla průměrnou úroveň.

Výtvarná výchova

Předmět byl sledován u osmi vyučujících. Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu. Porušení osnov schváleného vzdělávacího programu nebylo zjištěno. Přiměřenost

stanovených cílů neodpovídala vždy zcela aktuálnímu stavu třídy. Většina vyučujících zaměřovala náměty a vyučovací cíle. *Plánování a příprava výuky měly průměrnou úroveň.*

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících 1. stupně je v souladu s právními předpisy. Vyučující 2. stupně kromě jedné učitelky způsobilí odborně nejsou, což výrazně ovlivňuje kvalitu výuky..

Třídy, určené pro výuku výtvarné výchovy, nejsou zařízeny jako odborné pracovny. V některých třídách chyběla umyvadla s tekoucí vodou, což je z hlediska výuky předmětu závažný nedostatek. Učebny byly většinou podnětně upraveny.

Členění hodin a tempo výuky bylo ve sledovaných hodinách na 1. stupni přiměřené, v jednom případě použila učitelka pro navození příjemné atmosféry magnetofonovou nahrávku, v jiné hodině relaxovali žáci pohybem. Výška nábytku nebyla většinou přizpůsobena žákům. Členění hodin na 2. stupni bylo nevýrazné. *Celkové podmínky k výuce jsou průměrné.*

Vyučující převážně řídili výuku účelně, organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Variabilita vyučovacích metod byla uplatněna jen zřídka. Individuální přístup k žákům nebyl ve třech sledovaných hodinách vhodný (vyučující zasahovali do práce žáků). Ve výuce často docházelo k využívání dalších informací. Ve většině hodin měli žáci možnost alternativních způsobů řešení úkolů. Kromě dvou sledovaných hodin byla interpretace učiva nepřesná. Nejčastější chyby byly v nezvládnutí výtvarných technik a v nevhodné kombinaci použitých materiálů. V několika případech byly jako názor nevhodně použity ukázky prací žáků z jiných tříd. *Organizace, formy a metody výuky měly průměrnou úroveň.*

Vstupní a průběžné motivační metody vhodně uplatňovaly zejména učitelky 1. stupně. Uváděly příklady z praxe a navazovaly na životní zkušenosti žáků. Častá byla motivace pochvalou. Někteří vyučující se při hodnocení dopouštěli odborně nesprávné analýzy chyb. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že s jednou výjimkou, většina vyučujících práce žáků pravidelně známkuje. *Motivace a hodnocení měly průměrnou úroveň.*

Kromě dvou hodin, kde vyučující zvládla nežádoucí chování žáků jen částečně, byla dohodnutá pravidla jednání dodržována. Ve třech sledovaných hodinách měli žáci možnost při hodnocení vyjádřit vlastní názor. Verbální a neverbální komunikace vyučujících měla rozdílnou úroveň, převážně však velmi dobrou.

Výuka výtvarné výchovy byla celkově hodnocena jako průměrná.

Tělesná výchova

Ve všech ročnících je předmětu vyučováno, v souladu s učebním plánem, ve dvou hodinách týdně. Škola nabízí žákům další tělovýchovné aktivity prostřednictvím volitelného předmětu sportovní hry, vlastních sportovních akcí a účasti v soutěžích pořádaných jinými subjekty. Pravidelně jsou pořádané lyžařské výcvikové zájezdy žáků druhého a základní plavecký výcvik žáků prvního stupně. Časově-tematické plány vyučujících jsou velmi dobré. Kontrolou třídních knih nebylo zjištěno porušení učebních osnov. Organizace a průběh výuky v polovině ze sledovaných hodin svědčily o ne vždy dokonale promyšlené přípravě. *Celkově však byly plánování a příprava na vyučování velmi dobré.*

Hospitace se konaly v šesti hodinách. Všichni vyučující mají předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost.

Škola nemá vlastní vhodnou tělocvičnu. Využívá proto ke cvičení v zimních měsících opravenou místní sokolovnu v poměrně blízké vzdálenosti od školní budovy. V důsledku toho probíhá výuka ve třídách 2. stupně ve dvouhodinovém bloku, společném pro dívky a chlapce. Prostorové podmínky v sokolovně (plocha o rozměrech přibližně 14 m x 9 m) jsou, vzhledem

k počtu žáků a prováděných činností, pouze vyhovující. Další hygienické požadavky vyhlášky ministerstva zdravotnictví týkající se prostor k výuce tělesné výchovy jsou dodrženy. Vybavení sokolovny náradím a sportovními konstrukcemi umožňují plnit učební osnovy sportovní gymnastiky v celém, osnovy míčových her ve značně omezeném rozsahu. Výrazným nedostatkem je chybějící hřiště pro výuku lehké atletiky a nedostatek prostředků k pravidelné inovaci běžného náčiní a dalších učebních pomůcek v kabinetu tělesné výchovy. *Materiální podmínky výuky jsou průměrné.*

Všechny sledované hodiny měly strukturu obvyklou při výuce tohoto předmětu. Cvičení zařazená v úvodní části měla postačující intenzitu a byla přiměřená fyziologickým a anatomickým předpokladům žáků. Cílem výuky bylo opakování a procvičování již dříve osvojených pohybových dovedností. Nároky kladené na žáky odpovídaly jejich věku. Dílčí nedostatky se projevily ve formě a ve složení rozcvičení, v organizaci výuky (a v důsledku toho snížené pohybové aktivitě žáků) v hlavní části hodin a v kontrole a metodicky správném vedení cvičení (opravování chyb, ukázky před cvičením, atd.). *Organizace, metody a formy výuky měly ve sledovaných hodinách spíše nadprůměrnou úroveň.*

V úvodu výuky byli žáci seznámeni s jejím obsahem. K dalším motivačním nástrojům patřily pochvaly během cvičení, taktní opravování chyb, vyhodnocování soutěživých cvičení a zveřejňování výsledků žáků na nástěnkách školy. Žáci cvičili se zájmem a s chutí. Závěrečné hodnocení většinou chybělo. *Motivace a hodnocení byly velmi dobré.*

Žáci ochotně plnili organizační pokyny vyučujících, snažili se neopakovat vysvětlené chyby, dodržovali stanovená pravidla chování. Při soutěžích či samostatných pohybových činnostech měli dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci, prožívání radosti a pocitu úspěchu, uplatňování vnitřní motivace, povzbuzování a projevování tolerance. Vyučující mají k žákům velmi pěkný vztah. *V oblasti interakce a komunikace rovněž výrazně převažovala pozitivní zjištění.*

Celkově měla výuka ve sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň.

Blok předmětů (praktické činnosti, informatika)

Předměty jsou vyučovány v hodinových dotacích a obsahově náplní odpovídající používanému vzdělávacímu programu. Členění praktických činností na druhém stupni vychází z materiálních podmínek školy. Je začleněna i tematika *svět práce a práce s počítačem*. Nesystémové je členění v 6. a 7. ročníku a také mezi náplní praktických činností v 9. ročníku a volitelného předmětu informatika. Výuka informatiky není systematicky promyšlena pro heterogenní skupinu. Předmět praktické činnosti na prvním stupni má převažující zaměření na práci s papírem, textilem, přírodními materiály, méně zřetelná byla gradace náročnosti technologických postupů a výrobků. Příprava sledovaných hodin byla na různé úrovni (materiál, pomůcky, metody). *V plánování a přípravě výuky byla citelně slabá místa.*

Personální podmínky byly na 1. stupni velmi dobré, pro výuku praktických činností na 2. stupni nemá škola učitele s odbornou a pedagogickou způsobilostí. V úrovni výuky se tato skutečnost odrazila (porušení některých zásad při vlastní práci). Prostorové podmínky měly standardní úroveň, nedostatky byly v kvalitě a uložení náradí ve školní dílně, (chybí zde i tabule). Počítačové vybavení bylo na velmi dobré úrovni. Didaktická technika nebyla využita (s výjimkou počítačové v předmětech informatika a práce s počítači). *Podmínky výuky byly průměrné.*

Výuka praktických činností měla na prvním stupni činnostní charakter, učitelé organizovali samostatnou práci žáků. V úrovni splnění stanovených cílů byly rezervy (učitel provádí žáky zvládnutelné úkony sám, časové nezvládnutí v důsledku nepřiměřené doby věnované

organizaci práce). Ve značné části sledovaných hodin převažovaly aktivity učitele, rezervy byly v rovnoměrném zatížení žáků, v diferenciaci nároků, v převaze teorie či znalostní složky. V části výuky byly také nedostatky v efektivitě využití času (čekání na materiál pro práci, delší popisné zápisy do sešitů, nevytížení žáků a další). *V organizaci, formách a metodách byla citelně slabá místa.*

Nejčastějším pozitivním motivačním činitelem byl vlastní výrobek. Opačný účinek však měly některé jednotvárné a teoretické fáze výuky, popřípadě nevytížení žáků vedoucí k nesoustředěnosti, neklidu či pasivitě. V hodnocení převládal pozitivní přístup. Rezervy byly v úrovni pravidelného informování zákonných zástupců o průběžné klasifikaci. *V hodnocení a motivaci byla negativa a pozitiva téměř v rovnováze.*

Komunikace mezi žáky a pedagogy byla na různé úrovni, od velmi dobré po silnou převahu verbálních projevů učitele. Charakter předmětů dovoľoval volnější pracovní atmosféru, v některých případech byly pedagogem tolerovány projevy nekázně, nerespektování komunikačních pravidel a nesoustředěnosti. Žáci projevovali i negativní vztah k výuce. Ve vedených sešitech byly výrazné nedostatky (kontroly, respektování žádoucí úrovně záznamů). *V interakci a komunikaci byla citelně slabá místa.*

Výuka v bloku předmětů (praktické činnosti, informatika) byla pouze vyhovující.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Členové inspekčního týmu vykonali během inspekce 80 hospitací téměř ve všech předmětech stanovených učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. V šesti hodinách (8 %) byla výuka vynikající, ve dvaceti čtyřech hodinách (30 %) velmi dobrá, ve třiceti devíti hodinách (49 %) průměrná a v jedenácti hodinách (14 %) byly zjištěny výrazné nedostatky. Celkově byla kvalita výuky ve sledovaných hodinách průměrná.

Výsledky vzdělávání byly zjišťovány pomocí srovnávacích testů zadaných žákům devátých tříd (viz další významná zjištění v závěru zprávy).

HODNOCENÍ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (dále v textu pouze ŠD) je součástí školy. Má tři oddělení ve kterých jsou zapsáni k pravidelné docházce 62 žáci ve věku od šesti do deseti let.

Ředitelka školy určila vedoucí vychovatelku. Rozsah provozu projednala se zřizovatelem školy tak, že plně vyhovuje požadavkům rodičů (ranní provoz od 6:30 - 7:30, odpolední provoz 11:20 - 16:30). Prázdninový provoz není zajištěn. Zřizovatel školy vydal rozhodnutí, podle kterého rodiče přispívají na provoz částkou 80 Kč měsíčně. Vybíráním tohoto poplatku pověřil zřizovatel školy vychovatelku v rozporu s platnými předpisy. Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a řádně vyplněna.

Činnost ŠD vychází z pevné týdenní skladby zaměstnání, vychovatelkami dále rozpracované, dle aktuální situace a podmínek, formou týdenních plánů činnosti. Jejich plnění je ředitelkou školy pravidelně kontrolováno. Pravidla pobytu žáků ve ŠD jsou určena jejím vnitřním řádem

Jedna vychovatelka nemá předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Ke své činnosti má ŠD vlastní vhodné místnosti včetně dalšího zázemí. Jsou vkusně upraveny, výzdobu tvoří především výtvarné práce žáků. Základní hygienické požadavky jsou dodrženy. K dispozici jsou i další prostory školy a její bezprostřední okolí. Vybavení pomůckami a materiálem je průměrné. Rozpočet školy umožňuje jejich pravidelnou inovaci.

Vychovatelky se zúčastňují jednání pedagogické rady a spolupracují s třídními učitelkami jak při řešení výchovných problémů, tak při organizování dalších mimoškolních aktivit.

V závislosti na nabídce a na zajištění provozu se zúčastňují akcí dalšího vzdělávání. Metodickou pomoc jim zajišťuje také vedoucí vychovatelka v rámci pravidelné hospitační činnosti.

Organizace provozu ŠD byla sledována nepřímo po celou dobu inspekce. Přímá hospitační činnost byla zaměřena na odpočinkové činnosti. Zvolené formy a metody práce respektovaly požadavky pedagogiky volného času a podporovaly rozvoj myšlení, fantazie, tvořivosti, spolupráce a komunikace dětí. Nároky vychovatelek byly přiměřené věku dětí. Vzájemné vztahy mezi vychovatelkou a dětmi jsou velmi dobré.

Výchovně vzdělávací činnost školní družiny má velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka školy vykonává svou funkci od 1. srpna 2000, zástupkyně od 1. září téhož roku. Předtím pracovaly obě ve škole jako učitelky. Po ročním shromáždění podkladů a následné analýze vypracovaly dlouhodobou koncepci, jež byla projednána na provozní poradě v září 2001. Koncepce preferuje vzdělávání v informatice - každý žák školy absolvuje v průběhu posledních tří ročníků minimálně v jednom školním roce výuku informatiky (buď jako volitelný předmět, nebo v rámci praktických činností), žáci nižších ročníků poznávají základy předmětu v kroužku informatiky. Vzdělávání v této oblasti se týká i učitelů. Druhou prioritou dlouhodobé koncepce je výuka cizích jazyků, nutná už s ohledem na časté oboustranné kontakty s družební školou v SRN. Nadstandardem v této oblasti je výuka předmětu konverzace v anglickém a německém jazyku, činnost pěti kroužků obou jazyků a vzdělávání sedmi učitelek v kurzech cizích jazyků. Vzdělávací program Obecná škola byl nahrazen programem Základní škola (platí již ve všech ročnících), jenž byl doplněn v letošním školním roce o pět volitelných předmětů, dva nepovinné předměty a několik kroužků.

Plány střednědobého a krátkodobého charakteru, tj. roční a měsíční plány práce, obsahují konkrétní údaje, termíny a osobní zodpovědnost.

Vedení školy má k dispozici i další plány - např. plány práce metodických orgánů (metodického sdružení a předmětových komisí), Plán výchovného poradce na školní rok 2001/2002, Plán ozdravných opatření pro školní rok 2001/2002, minimální preventivní program Škola bez drog či Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků (tj. plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků), preferující především vzdělávání učitelů v oblasti cizích jazyků. Úroveň těchto plánů je velmi dobrá.

Zřizovatel školy zamýšlí zrušit výuku v budově na náměstí, v níž je umístěno šest tříd 1. - 3. ročníku. Přemístěním těchto dětí do hlavní budovy vznikne zcela nová situace, na niž bude muset vedení školy v dalším plánování, zejména provozu školy, reagovat. Alternativní řešení je již připraveno, přestože prostorové podmínky v hlavní budově jsou už teď dosti složité. Situaci podstatně nezlepší ani další etapa - připravovaná nejnnutnější rekonstrukce budovy (výměna oken v severní části, rekonstrukce vodovodního potrubí) a úprava parku (jeho využití pro tělesnou výchovu).

Plánování má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Vnitřními organizačními předpisy jsou účinně rozděleny kompetence a stanovena

zodpovědnost jednotlivých pracovníků a orgánů.

Dokumentace školy upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti odpovídá školské legislativě i koncepci školy (rozvrh hodin, schválené vnitřní řády odborných pracoven, řád školy, vnitřní řád školní družiny...). Do tvorby a konečné podoby vnitřních pravidel jsou zainteresováni všichni pedagogičtí pracovníci, demokratickým prvkem je rovněž činnost žakovského parlamentu. Pro úpravu délek přestávek má škola povolenu výjimku MŠMT ČR. Vnitřní klasifikační předpis vyžaduje inovaci, zejména úpravou požadavků na kvalitu širšího slovního hodnocení. Významné místo zaujímá práce metodických orgánů. Kromě plánovaných jednání pedagogické rady jsou operativně svolávány i provozní porady.

V úrovni vedené povinné dokumentace byly zjištěny některé nedostatky. Ve výroční zprávě s dobrou vypovídací hodnotou chybí údaj o praxi pracovníků školy, zpráva naopak uvádí údaje chráněné zákonem o ochraně osobních údajů. Evidence přijatých a řešených stížností nesplňuje některé požadavky platné legislativy.

V posledním rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Školského úřadu Mladá Boleslav název školy neodpovídá vyhlášce o základní škole (uvedením ulice). Ředitelka provádí podložená rozhodnutí o odkladech školní docházky, v rozhodnutí o uvolnění žáka z výuky jsou formální nedostatky (záměna termínu uvolnění – osvobození, chybně citovaný odkaz na zákon o státní správě a samosprávě ve školství namísto vyhlášky o základní škole, aj.). Postupně jsou do práce školy začleňovány změny legislativy, doplňky a metodické pokyny MŠMT ČR (oblast protidrogové prevence, ochrany před sociálně patologickými jevy, činnost za mimořádných situací a další).

Výchovná poradkyně splňuje všechny podmínky předepsané příslušnou vyhláškou s výjimkou absolvování kvalifikačního studia ačkoliv tuto funkci vykonává již šest let. Náplň její práce stanovila ředitelka prostřednictvím vnitřního pokynu, který vychází z vyhlášky o výchovném poradenství. Ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou se podílí na dobrém organizování práce s žáky s vývojovou poruchou učení (integrace do tříd – individuální vzdělávací plány), pomáhá a radí žákům a jejich rodičům při výběru povolání, úzce také spolupracuje jak s kolegyní pověřenou prevencí nežádoucích společenských jevů, tak se ve spolupráci s rodiči a dalšími subjekty (Policíí ČR, sociální pracovnice okresního úřadu) taktním způsobem podílí na řešení výchovných problémů jednotlivých žáků.

Práce výchovné poradkyně je velmi dobrá.

Škola organizuje povinné i další aktivity (viz předcházející části zprávy a výroční zpráva o činnosti školy), společenskými a kulturními akcemi se vhodně prezentuje na veřejnosti. Dobrá je spolupráce s rodičovským sdružením, škola pro zákonné zástupce připravuje informační bulletin na začátku školního roku. Přínosná je spolupráce se zahraniční školou. Vedení školy je iniciátorem modernizace výuky a výchovy. Nabídka volitelných, nepovinných předmětů a zájmových kroužků odpovídá podmínkám školy a reaguje na požadavky žáků a rodičů. Nápadité jsou přístupy v tvorbě učebních plánů a v organizaci výuky (dělením hodin, spojováním do dvouhodinových bloků, vytvářením skupin žáků pro volitelné předměty).

V rámci komplexní inspekce byly ve škole rozdány dotazníky určené rodičům žáků 3., 5., 7. a 9. ročníku, kteří byli dne 12. února 2002 přítomni ve škole. Celkem bylo rozdáno 173 dotazníků (94 % žáků uvedených ročníků), jejichž prostřednictvím se mohli rodiče vyjádřit k činnosti školy. Z vyhodnocení dotazníků (viz příloha inspekční zprávy) vyplývá, že převážná část rodičů hodnotí činnost školy ve všech ukazatelích pozitivně.

Využití počítačové techniky ovlivňuje významným způsobem efektivitu řízení školy. Používané softwarové vybavení umožňuje operativní postupy, objektivizuje vedení dokumentace o žácích, umožňuje tisk vysvědčení a vedení školy významně pomáhá v analytické činnosti.

Organizační struktura umožňuje operativní řízení, většina rozhodnutí vedení školy je založena na dostatečném množství informací a důkladné analýze. Dílčí nedostatky zjištěné ve vedené dokumentaci mají spíše formální charakter.

Organizování je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Pedagogický sbor má v současné době 27 členů, je relativně stabilní. Ke dni konání inspekce pracovalo ve škole 77 % učitelů s vysokoškolským vzděláním, což se projevilo příznivě v celkové odbornosti výuky především na prvním stupni (74 %), zatímco na druhém stupni je odborně vyučováno pouze 57 % z celkového počtu hodin. Provoz školy zajišťuje 7 technicko-hospodářských pracovníků.

Všichni pracovníci školy byli seznámeni se svými povinnostmi a pravomocemi vyplývajícími ze zákoníku práce a pracovního řádu.

Vedení školy používá ve své denní práci demokratický, participativní styl řízení. Pedagogičtí pracovníci mají možnost uplatňovat vlastní tvořivost a iniciativu. Vyučující jsou vedeni k vzájemným hospitacím, ke studiu odborné literatury, dle svého uvážení k projektovému vyučování, ke spolupráci s rodiči. Vedoucí pracovníci respektují zájmy, schopnosti a dovednosti kolegů při organizování zájmových útvarů a tzv. „mimoškolní činnosti“ (viz výroční zpráva o činnosti školy).

Vedení školy také věnuje značnou pozornost i dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Vyučujícím je nabízena možnost dalšího vzdělávání, kterou ne všichni náležitě využívají. Začínajícím učitelům je přidělen uvádějící učitel s odbornou metodickou praxí, nekvalifikovaní mají možnost hospitací u zkušených pedagogů.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je realizován pochvalou, slovním ohodnocením před spolupracovníky, ukázkami zpracovaných projektů a osobním ohodnocením, s jehož kritérii byli všichni pracovníci seznámeni a jehož písemná podoba je vyvěšena ve sborovně. Pravidelné hodnocení probíhá podle stanovených kritérií každý měsíc. Mimořádné odměny dostávají pracovníci dvakrát za rok. Ředitelka školy hodnotí na konci školního roku na pedagogické radě práci všech pracovníků i vzdělávací proces.

Vedení a motivování pracovníků je celkově velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Vedoucí pracovníci postupně vytvořily funkční kontrolní systém, zahrnující všechny oblasti výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy. Zatímco v loňském školním roce se obě seznamovaly s problematikou a svou roli zde dílčím způsobem sehrál i prvek nahodilosti, v letošním školním roce je kontrolní systém plánovitý, pravidla jsou pregnantně stanovena.

Přímé sledování úrovně výchovně-vzdělávací práce je uskutečňováno prostřednictvím hospitační činnosti. Četnost kontrolních vstupů do výuky byla v loňském školním roce dostačující, v letošním školním roce sleduje výuku na prvním stupni ředitelka, na druhém zástupkyně. Obě mají hospitační plán sestaven tak, aby navštívily všechny učitele nejméně dvakrát za školní rok a aby pokryly všechny předměty. Z rozborů hospitační činnosti ředitelky školy i zástupkyně vyplývá taktní demokratický přístup, snaha povzbudit vyučující a metodicky je vést za účelem zlepšení kvality práce. Absence přesného pojmenování nedostatků však umenšuje možnost sebereflexe a následně zkvalitňování profesionálních schopností vyučujících. Ředitelka upřednostňuje pozitivní hodnocení, zná své spolupracovníky, jejich práci hodnotí v širších souvislostech. Zástupkyně ředitelky se více zaměřuje na výsledky práce, umí jasně pojmenovat klady i zápory sledovaných hodin. V kontrolní činnosti vedení školy zaměřené na

výchovně-vzdělávací proces zaznamenala tak ČŠI nižší stupeň účinnosti opatření. Mnohá opatření byla prokazatelně a opakovaně projednána, přesto byly shledány nedostatky (porušení osnov, administrativní nedostatky ve vedení povinné dokumentace, využití didaktických a audiovizuálních pomůcek, výukových programů, diferenciací apod.). Ředitelka školy eviduje vstupní, čtvrtletní a pololetní prověrky z českého jazyka a matematiky v 2. až 9. ročníku, sleduje výsledky, úspěšnost i celkovou analýzu. Prověrky si však zadávají jednotliví učitelé a ti také na velmi různé úrovni zpracovávají analýzu. Efektivita většiny rozborů je nízká. Vnější evaluační nástroje v loňském roce nebyly využívány, v letošním školním roce byli testováni žáci devátého ročníku.

Kontroly dalších orgánů (okresní hygienické stanice, revize elektrických spotřebičů, revize kotelny a tělovýchovného zařízení, referátu školství okresního úřadu) nezjistily závažnější porušení pravidel a předpisů. Na velmi dobré úrovni byla práce provozních zaměstnanců.

Kontrolní mechanismy systémově pokrývají celou organizační strukturu. I v této oblasti pracuje vedení školy týmově.

Oblast kontrolních mechanismů vykazovala pozitiva a negativa v rovnováze.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy připravuje pro výchovně-vzdělávací činnost školy celkově velmi dobré organizační a systémové podmínky.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Během inspekce bylo také provedeno, na základě výběru provedeného MŠMT ČR, srovnávací testování žáků 9. ročníku z českého jazyka, anglického jazyka, matematiky a všeobecných studijních předpokladů. Autorem testů je organizace Scio, o. p. s. Praha, která rovněž provede jejich vyhodnocení. O výsledcích testování bude škola informována prostřednictvím ústředí ČŠI.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Mladá Boleslav o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.: 57/99 ze dne 28. ledna 2000,
- Výroční zpráva o činnosti školy ve šk. r. 2000/2001,
- zpráva z předcházející inspekce čj.: O-03- 04/9697-Kv23 ze dne 6. května 1997,
- povinná dokumentace školy dle § 38a odstavce 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- vyřízení žádosti o úpravu délek přestávek provedené MŠMT ČR pod čj.: 26548/2001-22,
- podkladová inspekční dokumentace vypracovaná ředitelkou školy na základě metodiky ČŠI,
- vnitřní materiály vypracované ředitelkou a dalšími pracovníky školy - většinou bez čísla jednacího a data vystavení (*konceptní záměry a úkoly v období 2001 - 2005, roční plán práce na školního roku 2001/2002, měsíční plány práce, plány metodického sdružení a předmětových komisí, časově-tematické plány vyučujících, plán práce výchovného poradce, plán práce vychovatelek školní družiny, plán ozdravných opatření, seznam žáků se specifickými poruchami učení, individuální studijní plány těchto žáků, přehled slovního hodnocení za 1. pololetí školního roku 2001/2002, rozdělení pravomocí a zodpovědnosti - organizační struktura školy, klasifikační řád ZŠ Kosmonosy, evidence stížností, vnitřní pokyn pro vyřizování stížností, vnitřní pokyn - náplň práce výchovného poradce a náplň práce třídního učitele, kritéria přidělování odměn a osobního ohodnocení, rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky a osvobození od výuky ze školního roku 2001/2002, projekty realizované školou, Minimální preventivní program školy 2001/2002, bulletin o ZŠ pro školní rok 2001/2002, čtvrtletní prověrky z matematiky za první pololetí školní rok 2001/2002, analytické materiály z výsledků prvního pololetí 2001/2002 - souhrnná statistika výsledků tříd, přehled výchovných opatření za první pololetí, údaje o žácích, atd.),*
- hospitační záznamy členů inspekčního týmu,
- vzorky žákovských knížek a písemností žáků,
- dotazníky pro rodiče žáků základní školy připravené metodickým oddělením ústředí ČŠI,
- srovnávací testy žáků IX. tříd z českého jazyka, anglického jazyka, matematiky a obecných studijních předpokladů vypracované firmou Scio Praha.

ZÁVĚR

Škola má ke své činnosti průměrné materiální podmínky. Personální podmínky výuky na prvním stupni jsou velmi dobré, na druhém stupni průměrné.

Průběh vzdělávání byl hodnocen téměř ve všech předmětech nebo skupinách předmětů zařazených v učebním plánu základní školy. Ve třech z nich byl hodnocen velmi dobře, v šesti průměrně a v jedné skupině jako pouze vyhovující. Celkově byla úroveň výuky ve sledovaných hodinách průměrná.

Práce školní družiny je velmi dobrá.

Vhodnými metodami a formami plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní činností vytváří ředitelka školy velmi dobré systémové podmínky pro činnost školy. Tento fakt byl potvrzen i názory rodičů prostřednictvím dotazníků ČŠI.

Škola není právním subjektem. Proto nebylo předmětem inspekce hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

Vzhledem k typu a zaměření předcházející inspekce v roce 1997 není možné posoudit vývoj školy v tomto období.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jaroslav Richter
Členové týmu	Mgr. Eva Grušová
	PaedDr. Irena Wenkeová
	Mgr. Karel Kumstýř
	Mgr. František Kvasnička
Další zaměstnanci ČŠI	Dana Nulíčková	

V Nymburce dne 14. března 2002

Přílohy

Vyhodnocení dotazníků zadaných rodičům žáků třetího, pátého, sedmého a devátého ročníku.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. března 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Zdeňka Procházková

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Praha, referát školství	29. březen 2002	036 49/2002 - 5185
Městský úřad Kosmonosy	29. březen 2002	036 50/2002 - 5185
Rada školy	není zřízena	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.